

ЗДА ПРОДОВЖУВАТИМУТЬ ПІДЗЕМНІ ПРОБНІ АТОМОВІ ВИБУХИ

Вашингтон. — Секретар Білого Дому Джеймс С. Гейгер 7 травня повідомив пресу після конференції з президентом Айзенгавером, що ЗДА ще в цьому році будуть продовжувати атомові підземні пробні експлозії, щоб поліпшити спосіб продукції атомової енергії і щоб справити, чи можлива є та контроль підземних атомових вибухів, яку пропонують представники СС-СР на конференції в Женеві. Ці пробні вибухи відбуватимуться в різних геологічних формаціях. Президент вів, що вибухи не даватимуть шкідливої для населення радіації. Представники Комісії Атомової Енергії заявляють, що в пробних вибухах не буде атомової зброї, і тому не порушена є мораторія для пробних експлозій атомової зброї. Ці самі урядовці твердять, що повідомлення про пробні атомові експлозії не має нічого спільного з конференцією „на вершині“, яка має незабаром відбутися в Парижі, ані воно не є у зв'язку з атаками на Хрущова у зв'язку зі зустріччю американського літака на території СРСР. Члени Спільної Конгресової Комісії Атомової Енергії твердять, що теперішня система, яку запропонували для контролю атомової зброї, не є вистачає, бо при ній можна буде виконувати під землею атомові ек-

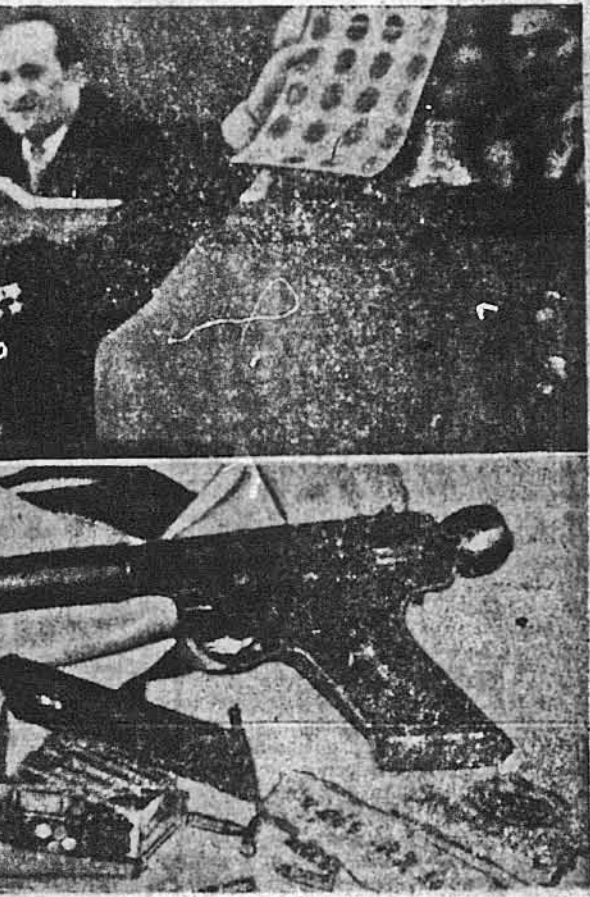
ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПОЧАЛА ПЕРЕВІРКУ СТАНУ І ДІЛОВОДСТВА УНСОЮЗУ

Джерзі Сіті. — В понеділок, 9-го травня, Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу почала тут звичайну, передбачену статутом річну перевірку організаційного і фінансового стану та діловодства цієї найбільшої у світі української організації. Перевірку, що відбувається в приміщеннях Головної Канцелярії УНС при 81-83 Grand Street в Джерзі Сіті та яка триватиме впродовж тижня, проводить Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Володимир Гала, інж. Степан Куропас, інж. Степан Куропас з Шикаго — секретар та д-р Петро Пуцило з Шикаго і п. Петро Кучма з Нью-Йорку.

СОВЕТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ВИКОРИСТОВУВАТИ ІНЦИДЕНТ З ЛІТАКОМ ЗДА ДЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ. АЙЗЕНГАВЕР НАРАДЖУВАВСЯ З ГЕРТЕРОМ

Москва. — Вся совєтська преса розписується виключно про американських „імперіалістів і агресорів“, повторюючи та розбавляючи на всі лади подробиці двох виступів Хрущова перед Верховним Советом з кінця минулого тижня, в яких він розкрив історію зістрілення 1-го травня американського літака „У-2“ над совєтською територією. Центральною фігурою цієї історії став американський летун — Франсіс Гері Поверс, який, всупереч інструкціям, — раптом згинув і зник, а не дозволити більшовикам розкрити тайни цієї машини.

Хрущов, в минулу п'ятницю, совєтський маршал Андрій А. Гречко, командувач совєтських наземних військ, заявив, що у виконавців персонального приказу від Хрущова — збито американський літак за першим стрілом пролету над територією СРСР. Сам Нікіта Хрущов рішуче заперечив персьому американському твердженню, наче б збитий літак був призначений для атмосферично-метеорологічних помірів з відповідним внутрішнім винищенням. Він заперечив теж, наче б п'ятого травня, 30-річний Френсіс Гері Поверс, залетів на совєтську територію втрапивши притомність внаслідок поганого функціонування апарату з киснем. З свого боку він розкрив, що він свідомо заявляв у своїй першій промові найважливіші подробиці, а саме, що названий американський пілотно встиг, після пошкодження машини совєтською ракетою, вискочити з парашутом; він урядовався, зживий і здоровий, його перевезли до Москви і він склав широкі зізнання про шлях, який він летів та свою місію. Ото ж, за твердженням Хрущова, той американський пілотно мав ззнати, що він відлетів був з турецького летовища Адана ще 27-го квітня п. р. до Цешавура в Пакистані та, тамошні американські летовища, там дістав від своїх звертників відповідні вказівки і 1 травня, перелетівши над територією Афганістану, летів понад Арабським озером і Свердловськом на північ, щоб досягнути Архангельська і Мурманська та осягти на летовищі Буде в Норвегії. Вдворіт він мав в означенні на мапі пунктах виключати прецизійні фотографати для збирання — як твердить Хрущов — інформації про совєтські пункти з радарними вимірюваннями та радарні стації. Совєтські військові чинники ніби відразу заува-

жили той літак і стежили за ним, але збито його щойно коли, коли він був у глибині 20,000 метрів над совєтською територією у висоті 20,000 метрів (65,000 футів) біля Свердловська, коло села Хрущов нахваллявся, що коли б той літак летів був ще вище, то всьодні совєтські пролетуєтські ракети були б його збили. „Американський пілотно мав — казав Хрущов — при собі загрозну шпильку, щоб не дати вляти себе живим в полон, але він не зважився відірвати собі життя. Він, казав Хрущов, не виниш себе з літака автоматично викинуто, тому, що з тією викинуто було пов'язано розрядження вибухового матеріалу для знищення літака і летун боявся, що він може згинуть. Френсіс Гері Поверс ніби-то ззнав, що раптом, коли він служив до 1955 року в американському військовому летунстві, від діставав 650 доларів місячно, але, перешовши на службу до розвідки почав діставати платню 2,500 доларів. Американський летун ніби мав при собі 7,500 совєтських рублів і, дбайливо загорнені в целофані, французькі золоті франки. Він мав також так звану безголосу пістолет на випадок виняткової небезпеки. Хрущов у своїй промові страшенно обурювався на американську „жорстокість“, що казала винишувати своїх летунів на розвідці службі такими предметами, як загрозна шпилька та безголоса пістолет і цинічно заявляла, що більшовики „ніколи не виконували і не виконують таких злочинів“. Хрущов знову таврував американських розвідків дії та твердив, що для таких розвідних дії був призначений і відомий американський пілотно про „відкриття неба“. Своєю промовою Хрущов закінчив розмову над адресою Америки, що во- та „грається з вогнем“.

Хрущов у Москві тріумфально показує Верховному Совету фотографії совєтських військових інсталяцій, що їх нібито поробив пілотно збитого американського літака Франсіс Дж. Поверс. Внизу — фотографія зброї, що, п. р., згідно з твердженням Хрущова, знайдено при пілотно, включно з пістолетом та „самогубною голкою“, якою пілотно мав поновити самогубство на такий випадок, як трапився. Далі — мапа траси, яку відбував цей літак, що його Совєти збили біля зазначеного цифром „1“ Свердловська. Побіч — летун Франсіс Дж. Поверс.

Звільнений із тюрми вбивник Троцького вїхав із Мехіка на Кубу

Мехіко Сіті. — Мехіканський уряд 8-го травня несподівано звільнив із тюрми вбивника Леона Троцького Жана Морнара, який легально відлетів на Кубу кубинським літаком, який на нього чекав. Морнар вбив Троцького 20-го серпня 1940 року і був за це засуджений до 20-річної тюрми, але влада не хотіла його звільнити після відбуття двох третів кари, бо в'язень не співпрацював із судовими властями. Мехіканський суд твердив після вїзиту до Еспанії, що Морнар — це еспанський комуніст Рамон Меркадор. Сам Морнар подавав себе за сина бельгійського дипломата Жана Морнара ван ден Дреши і що народився в Персії. В тюрмі він говорив по французьки, але з бельгійським наголосом. Його випустили на три місяці вчасніше, щоб троцькісти не знали дати його вїзходу з в'язниці, і щоб не старалися його вбити на мексиканській землі. На Морнара чекали два чехословацькі дипломати, які з ним

УКРАЇНСЬКА ГРУПА ПРИВЕРТАЛА ЗАГАЛЬНУ УВАГУ В ПАРАДНОМУ ПОХОДІ, ЩО НИМ ЗАПОЧАТКОВАНО ВІДЗНАЧУВАННЯ 300-РІЧЧЯ ДЖЕРЗІ СІТІ

Джерзі Сіті. — Користуючись народним прислів'ям: „можна б сказати, що „невеличка, але чесна“ група українців, що взяла участь у парадному поході, який започатковано відзначування 300-річчя цього міста, привертала загальну увагу, головну відомою козачку на конях, з „гетьманом“ на чолі, „Гадсон Діспач“ з 9-го травня, пишучи про участь національних груп у поході, загальну українців на першому місці, а щойно після них 1,600 поляків, що взяли участь у поході, далі йшли ірландці та іншіх. В загальному, в поході взяло участь понад 20,000 осіб, поділений на сім відділів — українців були в шостому — та 50 „флотів“, відповіли ускореним автомобілем. Похід тривав 4 години і йшов Гудсонським бульваром від Мангеттенської вулиці до парку Лінкольна. Дефіляду відібрали керівники міста з мейором

У Нью-Йорку відбулись під кінець минулого тижня численні імпрези

Нью-Йорк. — В минулу п'ятницю відбулось засідання Відділу Наукового Т-ва ім. Шевченка під головуванням його голови, проф. д-ра Романа Смал-Стоцького. Обговорювалося головним святою 100-річчя роковин Шевченкової смерті в 1961 році з великою Академією-концертом у Нью-Йорку 5-го березня 1961 року, та призначено Загальний Збори НТШ на день 24-го листопада ц. р. Водпочас у тому самому будинку нараджувалась Комісія публікації і інформації Українського Конгресового Комітету, під головуванням д-ра Матвія Стахова. — У п'ятницю вечором відбулась в Літературно-мистецькому Клубі Авторський вечір Олега Діслєка, при чому він сам сказав про генезу своєї нової повісті, уривки з якої читали пані Віра Левська, Марія Лисак та артисти Богдан Паздрій і Я. Пінот-Рудакевич. У минулу суботу весь день проходив в Українському Інституті Америки Конференція, присвячена справам української закордонної політики та уладження

ФИЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ „ТРИЗУБ“ ЗДОБУВ ПЕРШЕНСТВО СХОДУ ЗДА

Філадельфія. — У футбольних змаганнях за першенство Сходу ЗДА, що відбулись в неділю, дня 8-го травня ц. р., на гринці при 29-й і Клерфілд у Філадельфії, філадельфійський „Тризуб“ переміг футбольну команду С.К. Фол Рівер із Фол Рівер, Масс. у відношенні 2:0. У виступі тієї видатної перемоги „Тризуб“ здобув першенство Сходу ЗДА і водночас право змагатися за футбольне першенство цілих ЗДА із першом командою „Кікерс“ із Лос-Анджелесу. Змагання ці за мйстество у великому фіналі ЗДА відбулись в неділю дня 22-го травня ц. р. У недільних змаганнях з Фол Рівер, при участі яких 5,000 глядачів у Філадельфії, „Тризуб“ здобув перші ворота у другій півгрі, по 18 хвилинах і другі ворота стріляв Нота сім хвилин пізніше. В першій половині гри Філадельфія, не зважаючи на загрозливі „стріля“, не повелось здобути ніодних воріт. Воратар команди

Фол Рівер Генк Нота мусів зійти із поля по 10 хвилинах гри після удару із одним із змагунів із своєї власної команди. У змаганнях із Фол Рівер брали участь із української сторони: А. Дідріков, Е. Смолинський, П. Варга, О. Ілай, А. Рач (капітан команди), С. Кравець, К. Янович, С. Длугош, М. Кампо, М. Нова і Дж. Ферріс.

Футбольна команда „Тризуб“ із Філадельфії

У Вашингтоні нараджуються над справою літака

Вашингтон. — Вернувшись в минулу неділю пополудні з своєї фарми в Геттсбурзі, президент Айзенгавер негайно відбув довгу розмову з державним секретарем Крістіаном Гертером над ситуацією, яка склалася внаслідок зістрілення американського літака над совєтською територією. Не проголошено ніякого комунікату в цій справі, лиш різні сенатори й конгресмени видали свої оцінки, підхоплюючи пресою. Республіканський сенатор з Нью-Гемпширу Стівенс Брінджен висловив думку, що Конгрес повинен прослідити діяльність Центральної розвідки агенції Аллена В. Доллеса, тепер звинувачиваючи, що без порозуміння з Президентом вислала літак на ризикону розвідку місії над совєтською територією. Американська й уся західна преса пона komentarів на цю тему. По-недільковий „Нью-Йорк Таймс“ приніс аналізу вашингтонських настроїв у зв'язку з інцидентом пера Джеймса Ресстона та коментар військовий референта того жоденника, Гансона Болдвіна п. з. „Розвідка й врятування себе“. Гансон Болдвін, вказуючи на переродження військової роз-

АЛА КОСОВСКА
